

Brankica Bogdanović Čašina

Udovica Zevedejev

■ Laguna ■

Copyright © 2009 Brankica Bogdanović Čašina

Copyright © 2009 ovog izdanja LAGUNA

Edicija Meridijan
Knjiga 15

1.

Čula sam tup udarac ulaznih vrata. Lanac na bravi kratko je zazvečao. Grejs je istog trenutka počela da zariva nokte i para tepih mjaučući.

Trepavica skoro slepljenih, jedva sam uspela da otvorim oči. Mali crni elektronski sat sa crvenim brojevima pokazivao je da je jedva prošlo četiri.

Iako sam bila toliko pospana da sam s velikim naporom gledala u prazninu oko sebe, predosećala sam da mi toga jutra više nema spavanja. Mrzovoljno ustajući i polazeći ka prekidaču za svetlo stresla sam se od hladnoće.

Na desnoj strani kreveta gde je Ilija spavao nije bilo njegove omiljene prugaste pidžame koju mu je poklonila sestra. Do tog jutra bi, čim se probudi, svoju pidžamu uredno složio i ostavio je na jastuku. Nedostajao je i mali laptop na kome je isključivo ispisivao partiture za muziku koju je komponovao. Gde je mogao otići tako rano, pitala

sam se. Zašto me nije probudio? Pokušavala sam da odgo-
netnem zašto je tako tajanstveno otišao, ali nisam mogla.

– Ilija! – pozvala sam ga, iako sam, polazeći ka kuhinji,
bila sigurna da sam sama u stanu. Potpuno sama u tom
hladnom, jutarnjem mraku, u kome je ionako veliki stan
izgledao još hladnije i veće.

U stvari, bila sam sa Grejs.

I kuhinja je bila prazna. TV je bio uključen, ali bez tona.
Pri treperavoj svetlosti ekrana mogla sam jasno da vidim
šolju vrućeg zelenog čaja koji se pušio. Na tanjiriću pored,
četiri suve šljive i krišku hleba namazanu svežim maslacem.
Narandžasti koverat stajao je navaljen na šolju. Sekundara
zidnog sata je u taktu parala tišinu i dirala mi svaki nerv.
Popela sam se na stolicu, skinula sat i izvadila bateriju,
ostavljajući sve na sto. Osećala sam u slepoočnicama sla-
bašni bol koji se širio prema potiljku.

Uključila sam svetlo i sela na istu stolicu na koju sam
se bila popela da skinem sat. Na njoj, inače, nikada nisam
sedela. Bila je to „njegova“ stolica. Neko vreme sam tupo
gledala u koverat, a onda ga uzela, strepeći od njegove
sadržine. Nije bio zalepljen niti je šta bilo napisano na
njemu. Unutra je bio presavijen papir na čijem su se naličju
nazirali redovi ispisani tankim, crnim flomasterom kojim
je Ilija uvek pisao.

Zadrhtale su mi ruke kada sam se usudila da ipak izva-
dim papir i pročitam šta piše.

*Odlazim. Napuštam te. Znaš gde me možeš naći ako
ti ikada nešto zatreba. Uvek možeš računati na moju
pomoć. Sve ti ostavljam, osim klavira i Grejs. U četvr-
tak će neko doći po njih. Zvaće te moj advokat u vezi
sa razvodom. Budi srećna.*

Usta su mi se naglo osušila, a oči me zbolele od gla-
vobolje. Pročitala sam poruku još jednom, onda zgužvala
papir i bacila ga u sudoperu. Bilo mi je teško da poverujem
da me je Ilija upravo tog jutra napustio. Sa nekoliko ispisa-
nih redova stavio je tačku na skoro dvadeset godina našeg
braka. Znao je kako da me ponizi: nije me oslovio, niti se
potpisao, niti je rekao da me voli.

– Da te voli, ne bi te ostavio, glupačo... – prošaputala sam
kroz stisnute zube.

Brzim koracima sam se vratila u spavaću sobu i otvorila
ormar sa njegovim stvarima. Nedostajalo je dvoje pan-
talona, četiri košulje, jedan par cipela i nešto veša. Ne
zatvorivši vrata ormara, otišla sam u kupatilo. Nije bilo
njegovih lekova protiv povišenog krvnog pritiska, pribora
za brijanje i njegove četkice za zube. Uletela sam u dnevnu
sobu, a onda naglo zastala kao okamenjena u pola kora-
ka – polica na kojoj je držao svoje muzičke sveske bila je
potpuno prazna! Hej! Alo? Protresla sam glavom, kao da
sam tako mogla promeniti sliku pred očima. Ali polica
je i dalje zjapila poput rupe. To je moglo da znači samo
jedno – da me je Ilija tog jutra zaista napustio.

Više nije bilo potrebe da proveravam šta sve nedostaje. Glavobolja je postajala toliko jaka da sam osećala slabost i u kolenima.

Ali šta bi on voleo da ja sada uradim, pitala sam se. Tražila sam pogledom neki nagoveštaj da ipak grešim. Tada sam ugledala telefon. Trebalo je još ranije da ga pozovem, pomislila sam brzo ulazeći u hodnik. Nisam znala šta da mu kažem – ako se javi. Ako se ne javi, bar će videti da sam ga zvala. Kada sam začula „mobilni pretplatnik nije trenutno dostupan“, odahnula sam s olakšanjem i vratila slušalicu na mesto. Pozvaću ga kasnije, pomislila sam.

Grejs je bila tvrdoglava mačka, pa je i dalje sedela u hodniku. Povremeno se odizala na zadnje noge i pokušavala da zarije nokte u glatku površinu ulaznih vrata. Zbog njenog monotonog mjaukanja glava me je sve jače bolela.

Vratila sam se u kuhinju i otvorila vrata što su vodila na terasu. Hladan vazduh mi je prijao, ali mi nije pomogao da shvatim šta mi se dogodilo tog jutra. Misli su mi bile nepovezane. Nemoguće je da sam toliko čvrsto spavala i da ništa nisam čula. Ilija je prethodne večeri zahtevao da sa njim popijem malo vina. Čak nam je nasuo moje omiljeno, koje mi je dozvoljavao da pijem samo o značajnijim datumima – jer je bilo slatko. Kako nisam odmah posumnjala da nešto nije u redu? Nisam mogla da se prisetim većeg dela našeg razgovora, ni kako sam se presvukla za spavanje. Što sam više razmišljala, postajala sam sigurnija da mi je u čašu sipao neko uspavljajuće sredstvo.

* * *

Sve više sam ga mrzela zbog toga.

Približila sam se ogradi sa žardinjerama, osećajući potrebu da povraćam po njegovim belim muškatlama kojima se tako ponosio. Čak je stigao i da ih zalije pre nego što je otišao. Kada sam pogledala dole, nije bilo našeg auta.

– Rekao si „sve osim klavira i Grejs“... – izgovorila sam besno kao da je on tu, a potom ugledala ženu u crnini i sa crnim kišobranom u ruci.

Stajala je ispod breze, preko puta naše zgrade. Pri slaboj svetlosti ulične svetiljke, izgledala je sablasno.

Posmatrala me je. Ili mi se činilo da me posmatra. Svejedno, pomislila sam da je luda kada je tako rano na ulici sa kišobranom, a nema kiše. Zaustila sam da joj nešto kažem. Htela sam da je pitam zašto me gleda, ali sam osetila kako mi Grejs kroz spavaćicu zariva kandže u nogu. Jako sam stisnula zube usled bola i snažno je udarila nadlanicom. Odletela je na suprotni kraj terase i tresnula u stolicu od pletene trske ispuštajući prestrašeni mjauk. Kada sam ponovo pogledala dole, žene u crnini sa kišobranom više nije bilo.

– Popij nešto protiv glavobolje! – rekla sam sebi, s namerom da se vratim u kuhinju. Ali Grejs je već stajala blizu mene, povijenih leđa i jako nakostrešene dlake. Oči su joj se preteći caklile i šišteći je kezila zube. Nisam mogla odgonetnuti da li je spremna da se brani ili da me opet napadne.

Nikada ranije je nisam videla takvu, ali nikada do tad je nisam ni udarila. Mrzela sam tu mačku.

Grejs je bila bela persijska mačka, čije je jedno oko bilo plavo, a drugo zeleno. Ilija ju je dobio od sestre za rođendan, pre šest godina. On je obožavao svoju sestru i sve što bi mu poklonila sebično je čuvao. Međutim, tu mačku sam hranila ja, po režimu ishrane koji je on sastavio. Kupala sam je, sušila joj poganu dlaku na koju sam bila gadljiva i češljala je dvaput dnevno. Prala sam joj zube. Menjala sam pesak u kutiji gde je piškila i kakila. Često sam odlazila u školu sa ogrebotinama po rukama, katkad i po licu...

– Trebalo je sada da te odnese... – progovorila sam s mržnjom, pribojavajući se da će Grejs skočiti sa drugog sprata i polomiti nešto. Ne zato što mi Ilija to ne bi nikada oprostio, već što bi mi, uprkos svojih šezdeset pet godina, polomio isto toliko kostiju.

Iako mu je koža ruku bila nežna, negovana, mekana, prsti kao izvajani i stvoreni samo za pisanje nota, imao je tešku ruku.

Uletela sam u kuhinju i izvadila kutiju njenog omiljenog keksa. Morala sam da je namamim unutra pre nego što sebi napravim još jedan problem. I uspela sam. Jedno „dodi“ i šušketanje keksa u kutiji bilo je dovoljno da je prevarim da uđe.

Pre nego što sam zatvorila vrata, nisam mogla da izdržim a da još jednom ne pogledam dole na ulicu. Da proverim da li je ona žena tamo. Ali nje nije bilo.

Otišla sam u kupatilo, uzela dve tablete protiv glavobolje, popila ih i vratila se u kuhinju. Grejs je još uvek krckala svoj keks, vrteći glavom čas u jednu, čas u drugu stranu, ne obraćajući pažnju na mene. Prosula sam čaj, a četiri suve šljive i krišku hleba s maslacem bacila u đubre. Jedna od retkih prilika kada nisam morala da pojedem taj doručak.

Ilija je uporno zahtevao da se zdravo hranim.

Izvadila sam iz frižidera dva komada mesnate slanine, preostale od pre nekoliko dana kada sam pravila picu sa slaninom. Umutila sam jaje i izmrvila sir odozgo. S gađenjem sam pomislila na suve šljive i ukus svežeg maslaca koji sam godinama jela za doručak. Počela sam halapljivo da gutam vreli omlet, pokušavajući u potpunosti da se prisetim prošlovečernjih događaja. Međutim, osim što smo pili moje omiljeno vino, a nije bilo razloga za to, ono čega sam se sećala je manje-više ličilo na uobičajeno vreme-pred-spavanje i na uvode naših prethodnih razgovora.

Onda sam pomislila, šta ako je Ilija negde postavio kameru i sada me posmatra, tek da se uveri da li ga i koliko volim. Da proverim da li poštujem njegova pravila bračnog ponašanja?

Od te pomisli umalo se nisam zadavila hlebom! Počela sam da se tresem od straha, očekujući da svakog trenutka uleti u stan. Posmatrala sam svoje ruke i nikako nisam mogla da zaustavim njihovo drhtanje.

Ne znam koliko dugo nisam bila u stanju da se pomerim sa stolice, ali mi se učinilo da već sviće. Pa, nisam uradila ništa loše, pravdala sam se sebi, uzimajući zidni sat da bih vratila bateriju u ležište. Podesila sam tačno vreme po satu na mikrotalasnoj i s velikim naporom ga okačila na prvobitno mesto. Bilo je tek četiri i dvadeset pet.

Bacila sam ostatke doručka u đubre i stavila vodu za kafu. Otišla sam po cigarete koje sam krila u ćupu ispod buketata sa osušanim cvećem, a zatim posmatrala svaki detalj u kuhinji ne bih li, ipak, negde otkrila kameru. U tom trenutku je moja mašta prevazilazila sve granice. Nije bilo nikakve kamere! Ilija me je zaista napustio tog jutra! Umesto da budem srećna, još uvek sam bila uplašena i zbunjena.

Napunila sam kafom šolju za čaj i zapalila cigaretu. Naravno, nikada se pred Ilijom nisam usudila ni da spomenem da pušim. Bila sam u stanju da tako brzo popušim cigaretu, ponekad i dve, da sam nekoliko puta nakratko izgubila svest od toliko nikotina unetog odjednom. Sada sam posmatrala cigaretu među prstima, kako se duvan i bela hartija razgorevaju i postaju pepeo. Dim mi je ulazio u oči i nozdrve, ali sam bila potpuno otupela na svaki nadražaj. Od slanine sam osećala mučninu i učinilo mi se da ću povratiti.

Bacila sam cigaretu u šolju sa kafom, posmatrajući je kako se gasi uz kratkotrajno cvrčanje. Podižući kosu sa čela, obuhvatila sam glavu dlanovima i osetila da mi se Grejs vrzma oko nogu. Jedva sam se uzdržala da je opet

ne udarim. S velikim naporom podnosila sam njeno umiljavanje. Otkad je postala treći član naše porodice, često sam osećala da je voljena više od mene. Pre njenog prisustva u kući, verovala sam da Iliju mrzim najviše na svetu i kako ne umem da osetim ljubomoru. Njenim dolaskom, povinovala sam se tom novom osećanju. Ponekad sam čak i uživala u toj mešavini mržnje i zavisti. Kada smo bile same, često sam je posmatrala i, što je smešno, ubeđivala sebe da ona zna kako je Ilija više voli nego mene. Zato sam imala utisak da mi se podsmeva svaki put kada je ležala na njegovim kolenima dok je on pisao muziku i mazio je. Umesto da drema, uporno me je gledala i ja sam kukavički skretala pogled.

Odmahivala sam glavom, s nevericom prihvatajući činjenicu da sam sama. Ovo mora da je loš san. Ilija će me poljubiti u čelo. Probudiće me svojim toplim glasom. Reći će mi da ustanem, kako mi se zeleni čaj bez šećera i sa dosta limuna ne bi potpuno ohladio...

Pošla sam ka njegovom klaviru u dnevnoj sobi i pripalila novu cigaretu. Grejs me je pratila u stopu, bešumno. Sela sam na stolicu. Na poklopac dirki spustila sam jedinu pepeljaru u stanu. Od češkog kristala. Poklon za 8. mart od učenika VI razreda, generacije '97/98. Malobrojni gosti koji puše uvek su se oduševljavali tom rukotvorinom. Ilija je nekoliko puta zamahnuo da me njome udari. Zasmetao mi je taj dvostruki, oštri zvuk dodira kristala i tikovine. Glavobolja nije prolazila. Trebalo bi da obrišem prašinu, pomislila sam s gorčinom, posmatrajući glatku površinu

nemog, beživotnog drveta, koje je oživljavalo pod njegovim veštima prstima.

– Toliko priželjkivana sloboda... – očajno sam prošaputala, dok me je Grejs netremice posmatrala svojim šarenim očima. Miris cveta belog bagrema zatitrao mi je u nozdrvama.

Pomišljala sam da ga opet pozovem i pitam zašto me je napustio. Trebalo je da ga preklinjem da se vrati, jer je sigurno tako nešto i očekivao od mene... Ali nisam se ni pomerila.

Bila sam zbunjena i nesposobna da razmišljam o razlozima njegovog odlaska. Nekontrolisano sam palila cigaretu za cigaretom. Osećala sam potrebu da nekome kažem da je otišao, a nisam imala kome. Zapravo, mogla sam pozvati svoju jedinu drugaricu Milenu, ali je bilo suviše rano da je probudim i ispričam joj sve. Ne bi me razumela. Bila sam nemoćna kao četvorogodišnje dete.

Nikada nisam ni pomislila da će mi se život zahvaljujući njemu jednog dana iz korena promeniti. Uvek sam verovala kako sam sama kriva za sve što mi se događa i vremenom sam prestala da mu se suprotstavljam. Nadasve me mučilo pitanje, zašto je odabrao baš to jutro da ode.

Tog jutra sam ja njega želela da ostavim.

2.

Vreme je i suviše sporo prolazilo. Kao da sam svojim slabim dahom gurala olovne kazaljke sata.

I što sam više razmišljala, shvatala sam kako je prethodnog dana mogao pronaći najmanje dva razloga da me udari, a nije. Prvo, u žurbi sam preturila njegovu notnu svesku dok sam uzimala mantil pre odlaska na nastavu. Drugo, sinoć sam zakasnila minut i po da isključim bojler. Poznajući ga, bilo je sasvim logično da mi je bar šamar udario. Uvek se osećao nadmoćno posle udaraca koje mi je zadavao. Lice bi mu poprimalo samozadovoljan izgled. Oči su mu sijale kao posle savršeno odsvirane kompozicije... Ali ne bi me zato napustio, mislila sam. Uvek je zbog svoje prećutne ljubomore mogao tvrditi kako imam ljubavnika i da zato želi razvod! Njegov tajanstveni odlazak nije se uklapao ni u jedan mozaik mojih pretpostavki. Zato sam

i osećala tako veliki strah – što me nije iz nekog razloga izbacio iz stana, već je on otišao.

Možda se uzdržavao i izbegavao da me ošamari, jer sam poslednji put kada me je tukao i posle tri dana jedva ustala iz kreveta? Nisam uspela da se setim datuma, ali znam da je bila sreda. Dan kada odlazim na pijacu. Čekala sam ga da ručamo zajedno – čorbu od sočiva i brokoli salatu. Čim je zakoračio u stan, shvatila sam da bi trebalo da sam na oprezu. Pokreti su mu bili nervozni, sve vreme je ćutao, nije dozvolio Grejs da mu sedi u krilu... I sve je bilo u redu do pred kraj ručka kada je u jednoj grančici brokolija pronašao crnog crva, kojeg je zamalo pojeo.

Još uvek mi je zujalo u ušima njegovo pitanje, „šta je ovo?“. Nisam stigla da odgovorim – tanjir sa preostalom salatam poleteo je ka mojoj glavi. Srećom, pogodio me bočno preko desne polovine lica. „Pa ni običnu salatu nisi u stanju da napraviš kako treba!“ U pola koraka mi je prišao i zgrabio me levom rukom za vrat, podižući me sa stolice. Desnom me je udario u stomak. Čula sam kako je stolica pala, tanjire što su se razbili i zvečanje pribora za jelo, jer sam nehotice povukla stolnjak. Pokušavala sam da se oslobodim njegovog stiska, udahnem, vrisnem ili molim da mi oprost... Ali bezuspešno. Prisionio me svom snagom uza zid i udario obema rukama po glavi. Šutirao me po nogama dok nisam pala. Osećala sam njegove udarce svuda po telu. Nekoliko puta me je odbacio nogom te sam tresnula o zid. Pokušala sam da se sklupčam, da bih se bar malo zaštitila. Osećala sam pod leđima krhotine porcelana. „Hoćeš da me otruješ, kurvo? Ha?“, stenjao je. I ja

sam stenjala, nemoćna da se oduprem njegovim batinama. Kasnije se ničega nisam sećala.

Kada sam prvi put, uz njegovu pomoć, ustala iz kreveta, lice mi je bilo ljubičasto-crno, imala sam podlive ispod očiju, desno uho mi je bilo rasečeno, a levo koleno podvezano – znalo je da iskoči iz zgloba dok me je batinao. Sa svakim uzdahom sve više me je stezalo u grudima.

Ilija je bio veoma pažljiv posle tog događaja. Kao i uvek posle izliva nadmoćnosti, bio je nežan i pomagao mi da se što brže oporavim. Zato sam verovala da me ipak voli.

Kada samo pomislim koliko sam se zavaravala, verujući da sam ga dobro upoznala za dvadesest godina braka?! Na osnovu čega sam mislila da sam konačno skupila dovoljno hrabrosti da ga napustim? Ja? Njega? Smešno. Ne znam samo kako sam se mogla toliko obmanjivati da ću ipak uspeti da pobegnem. Nisam smela slobodno ni da dišem jer sam iščekivala da ću svakog trenutka začuti ključ u bravi i videti ga na vratima! Šteta što nikada neću saznati da li sam zaista bila u stanju da odem tog jutra...

Grejs je sedela preko puta mene, gordo uspravljene glave, sa dugim srebrnastosjajnim brkovima i grudi isturenih između ravnih prednjih nogu. Ličila je na skulpturu koju je trebalo fotografisati. Za razliku od nje, ja sam na leđima osećala nevidljivi teret te sam se savijala ka poklopcu dirki koji mi nije dozvoljavao da dišem. Vakuum ispod grudi izazivao mi je bol svaki put kada sam pokušala da udahnem vazduh. Izgledalo je kao da mi se zidovi i tavanica neprimetno približavaju. Povremeno su se izobličavale

senke koje su dopirale iz spavaće sobe i kuhinje u hodnik. Nekoliko puta sam pomislila da je on sve vreme, zapravo, bio tu. Da se poluprovidan pojavljivao tek da me podseti da postoji i upozori me da ne smem pogrešiti. Nikako.

Nisam više imala cigareta.

Zbog toga sam se još više unervozila. Nesvesno sam nabila prste u usta i počela da grizem nokte. Francuski manikir sa po jednom zvezdicom od pravog zlata na spoljnim uglovima bio je njegova ideja. Sada je nestajao pod ivicama mojih veštačkih, belih zuba od čistog porcelana, za koje je Ilija platio malo bogatstvo. (Zapravo, Ilija nikada nije žalio novac koji je ulagao u moju lepotu. Većina zuba mi je bila rasklimana od njegovih udaraca, a kada mi je izbio drugi, odlučio je da bi trebalo da odem kod zubara. Bila sam dvaput na presađivanju kose, jer mi je za vreme nekih svađa počupao čitave pramenove sa temena. Imala sam tri estetske operacije nosa i uklanjanje ožiljaka od opekotina sa leđa, koje mi je on napravio, kao i nebrojeno malih intervencija na koje sam već zaboravila... Ali znalo se – ukoliko nisam bila isprebijana, nedeljom u pet po podne dolazile su tri devojke iz obližnjeg kozmetičkog salona i dovodile moj izgled do savršenstva – frizura, pedikir, manikir, maske za lice... Bila sam po četiri sata nepomična kao leš nad kojim se vrši obdukcija. Međutim, vredelo je to izdržati zbog divljenja u njegovim očima. Povinovanje njegovim željama uvek je donosilo kratkotrajna, priželjkivana primirja.) Sada sam pažljivo spuštala izgrickane komadiće noktiju u pepeljaru, kao da obavljam nekakav ritual.

* * *

A onda je zazvonio telefon.

Kao munja mi je prošlo kroz glavu da me je video kako grizem nokte. Bila sam sigurna da me zove kako bi mi zapretio da će me onim kratkim, zelenim crevom tući po tabanima. Tavanica i zidovi odjednom su se odmakli od mene. Od straha sam preturila pepeljaru na imitaciju prostranog krzna polarnog medveda sa nesrazmerno malom glavom. Kada je telefon ponovo zazvonio, za trenutak sam se ukočila.

Tada sam pod butinama osetila vrelinu i curenje mokraće niz potkolenice do članaka. Mokрила sam od straha i pribojavala se i same mogućnosti da mu čujem glas. Nisam mogla da ustanem. Nisam želela da ga čujem.

Grejs se nervozno podigla na sve četiri noge i počela da šeta u polukrug. Mahala je repom, kao da me je upozoravala da treba da dođem i podignem slušalicu. Ušla je u hodnik i zastala okrenuvši se ka meni. Preteći je frktala i mjaukala nadjačavajući resku zvonjavu koja se verovatno mogla čuti i do ulaznih vrata zgrade.

Naglo sam ustala, s namerom da je šutnem, ali mi se zavrtele u glavi. Pokušala sam duboko da udahnem i da se smirim, no osetila sam samo odvratni ukus duvanskog dima u ustima. Kada sam uspela da dođem do telefona, umalo mi je ispala slušalica iz ruke, jer su mi dlanovi bili

vlažni od znoja. Bila sam sigurna da ću se onesvestiti ukoliko čujem Ilijin glas. A do malopre sam mislila kako imam snage da ga ostavim.

– Kurvo! Pa, ti još spavaš?! Kako te nije sramota?

– Ja... – zaustila sam da kažem njegovoj sestri kako nimalo nisam kriva, ali je tako nešto bilo nemoguće. Ne zato što mi je laknulo što se nije javio Ilija, već zato što ona nije ni želela da me čuje. Kao i uvek dosad.

– Ti! Ti, od rase najsmrdljivije kopiladi, ti si ga upropastila! Omađijala! Ti i tvoja baba, veštica! Mogao je da bira žene, a uzeo je tebe, kurvuu...

Pa, ti si me odabrala za svoga brata, pomislila sam s gađenjem, dok mi je u ušima odzvanjao njen cičavi, starački glas.

Istog trenutka sam isključila telefon iz zida, iako nije trebalo to da uradim. Nisam mogla da slušam njene uvrede, jer sam bila nemoćna da joj uzvratim istom merom.

Osetila sam kako mi mokraća sa spavačice klizi niz potkolenice i plakalo mi se. Kao da je to moglo da mi pomogne. Navirala su mi besmislena pitanja i još besmislenija sećanja na detinjstvo. Dosad sam ih uspešno potiskivala, zar su sada morala da iskrсну? Zar sam se sada morala setiti onog jebenog avgustovskog dana 1975. godine?

Leđima sam lagano klizila niz hladnu površinu zida, još uvek držeći telefonsku slušalicu u jednoj i gajtan u dru-

goj ruci. Pred očima su mi proletale slike kao iz nemog crno-belog filma:

1. Autobuska stanica. Žena u kostimu, kratke kose, sa ogrlicom od precvetale lipe, drži za ruku devojčicu u lepršavoj haljinici, sa belim mašnama u kosi. Devojčica u drugoj ruci drži lutku;
2. Devojčica je zagrlila lutku, sedi u autobusu i posmatra kroz prozor ženu u kostimu;
3. Debeli žena, sa brkovima iznad tanke usne, seda do devojčice;
4. Autobus kreće. Žena u kostimu odlazi. Debeli žena se smeje, pokazujući ispod brkova i tanke usne široke, četvrtaste zube. Devojčica plače, lica uronjenog u lutku...

Karusel slika pred mojim očima okretao se još brže. Pojavili su se zvuci. Gotovo da sam mogla čuti brujanje autobusa, smeh debele žene, i reč „ma-ma“ izgovorenu kroz plač devojčice. Do mojih nozdrva dopirali su ustajali mirisi prašine, nafte, ogrlice od lipe žene u kostimu, miris znoja debele žene i miris mokraće, zato što se devojčica upiščila od straha.

Koliko mi je bilo godina? Četiri?

– Dunješka... Dunješka... kako sam te mrzela... – prošaptala sam, lica oslonjena na gola kolena. Ruke su mi kao otkinute nemoćno ležale pokraj tela.

Nije bilo više ni žene u kostimu, ni debele žene, ni devojčice, ni jebenih suza. (Ilija me je naučio da kurve ne smeju plakati.)

* * *

I tada su me dodiri hrapavog Grejsinog jezika po članku desne noge vratili u stvarnost. Lizala mi je mokraću sa noge, što me je ponovo podsetilo na njega, njegove dodire i mlitavi mekani jezik kojim je posle svakog snošaja skupljao svoju spermu i mokraću sa moga tela...

Mazila sam joj sjajnu dlaku iza ušiju, zbog čega je nakratko zastala i privila mi se uz dlan što je više mogla. Prsti su mi klizili niz njenu glavu sve do srebrnog lanca na vratu sa okruglom pločicom sa njenim imenom.

Tada sam dograbila široki lanac oko njenog vrata i s obe ruke je odigla od poda, stežući lanac što sam više mogla. Batrgala se u vazduhu, kezila ka meni svoje sitne, oštre, bele zube, jedva dodirujući zadnjim šapama pod. Podigla sam je najviše što sam mogla i zatvorila oči. Trudila sam se da zanemarim posekotine na podlakticama od njenih kandži što mi ih je nemilosrdno zarivala u meso, dok sam sve jače stezala lanac. Osećala sam vrelinu na rukama. Iako su me rane pekle, bila sam se zainatila da je tog trenutka ubijem. Njegovu umišljenu ljubavnicu.

Pokušavala je da dohvati moje lice kandžama zadnjih šapa, ali bila sam jača. Odlučna da joj se osvetim za šest godina koje sam provela u senci zahvaljujući njenom prisustvu u kući.

Što se Grejs manje opirala, moja snaga je sve više rasla. Moji tanki, poluukočeni prsti bili su joj omča sa mrtvačkim čvorom. Njena nova ogrlica. Tek poneki slabašni trzaj nogu i bale što su joj klizile iz uglova usana preko mojih nadlanica terale su me da otvorim oči i pogledam je. Ruke

su mi podrhtavale, a ramena me bolela, ali prste nisam mogla da raspletem. Osetila sam kratko krckanje njenog vrata – zvuk prelomljene suve grane vinove loze.

A htela sam da je pustim.

Njene šarene, životinjske oči su me tupo gledale kao da me osuđuju, pomislila sam. Polako sam postajala svesna svoga postupka, kao da sam se vraćala iz hipnoze.

Toplo, mlitavo, beživotno Grejsino telo visilo je između mojih dlanova, dok mi je sa podlaktica na spavaćicu kapala krv.

– Gospode, jebi se! – tek što sam to prošaputala, nesvesno sam opustila prste i Grejsino telo palo je na pod. Tako opružena, podsećala je na jastuče od sjajnog, dugodlakog krzna. – Pa, ti sjajno glumiš smrt... – pljunula sam i osmehnula joj se ironično, pogledavši u svoje ruke sa nekoliko dubokih ogrebotina iz kojih je neravnomerno kapala krv. Kao da nisam dovoljno krvi ostavila u ovom stanu.

Gurnula sam stopalom njeno telo, ali je i dalje bila nepomična.

– Tako bih zapalila cigaretu... – uzdahnula sam.

Pošla sam puzeći ka kupatilu. „Mačji hod“ tridesetosmogodišnje žene, u jebozovno pripijenoj, upišanoj spavaćici, sa simpatičnim tufnama od krvi. Ispod spavaćice nije nosila ništa... po nalogu, mislila sam. Ovo bi mu se jako dopalo...

Bacila sam spavaćicu u kantu kraj WC šolje. Ušla sam u kadu i odvrnula hladnu vodu da se konačno probudim ako sam još spavala. Želela sam da se obučem i izađem iz te poremećene ravnoteže. U dan, sama, među ljude. Ionako je trebalo da budem u deset sati na železničkoj stanici. U deset i deset polazio je voz za Bar, kojim je trebalo da otputujem iz Ilijinog života.

I sve mi je prijalo: ledena voda, sapun sa mirisom jorgovana, vlažna kosa koja mi je ulazila u oči, usta... Tada sam prvi put osetila koliko je, zapravo, bilo lepo saznanje da se on neće pojaviti i da tu mogu biti i deset minuta i pola sata i celog jutra ako hoću... jer, znao je da mi se prikrade sa kratkim komadom zelenog creva u kome je bila gvozdена šipka $\varnothing 2$, inače, Ilijinih ruku delo. (Proveo je celo jedno jutro u podrumu zgrade, odsecajući i turpijajući komad gvozdene šipke prečnika dva i dužine tridesetak centimetara. Rekao mi je da se dobro namučio dok je na nju navukao crevo od zelene debele gume. Kada sam ga pitala za šta mu to treba, jednostavno je odgovorio: „videćeš“. I zaista sam videla.) Time se poigravao mojim otvorima, dirao me, nadraživao, boleo...

Predosećala sam ga kad god je stajao pored odškrinutih vrata i posmatrao me dok se tuširam. Istom šipkom je gladio svoje međunožje, postižući erekciju vrlo brzo. Nije trebalo mnogo toga da uradim: 1. napravim obilnu penu sunderom i nanese je na telo, 2. sporo je isperem tankim mlazom vode, i 3. stavim na jezik specijalnu mindušu u obliku topuza. Prilazio je ivici kade s poluspuštenim pantalonama, a ja sam često drhteći od hladnoće morala pažljivo

da mu popušim, sve dok mi ne bi napunio usta spermom, od koje ni kap nije smela da završi na mom licu. Zatim je bio moj red: okrenuta leđima, s dlanovima i licem prislonjenim na ledene pločice i razmaknutih butina, čekala sam dodire šipkom. Zatvorenih očiju sam je osećala na grudima, međunožju... Pokušavala sam da se opustim i što pre doživim orgazam, kako bih mogla izaći odatle. Tada bi me Ilija snažno šamarao po zadnjici, sve dok tragovi njegovih prstiju ne bi pomodreli. Šipka je nekada bila u mojim ustima, vagini, nekada u anusu, zavisno od njegovog nahodeanja. Svejedno je bolelo. Najlepši trenutak je sledio kada bi mi, najzad, prstima dodirnuo klitoris, dozvoljavajući mi da svršim... Osećala sam trulež i smrt u materici, u ždredu, u svim otvorima kroz koje je prodirao u mene. Pribojavala sam se da će jednog jutra, prilikom ritualnog buđenja poljupcem u čelo, možda i osetiti taj zadah...

U ogledalu na suprotnom zidu ugledala sam svoj poluprofil i večito ravni stomak bez trunke sala. Besplodno tlo. Vakuum. Savršena sterilnost uterusa. Prekrila sam dlanom tamne ožiljke ispod pupka i modrikaste rupice od uboda cevčica za pročišćavanje jajovoda. Kratki rezovi kroz koje su mi otklanjali ciste sa jajnika i materice podsećali su na kineska slova. Koža mi je bila istetovirana od hormonskih injekcija. Osetila sam bolni grč u materici, kao da su mi tog trenutka vadili jajne ćelije. Koliko embriona bi doktori uspeli da naprave danas, dva? Možda tri?! Koliko dana bi trajala moja trudnoća – petnaest? Dvadeset? Posle ubacivanja zametaka u moju matericu, telu je bilo potrebno da

miruje, da se navikne i prihvati promenu. Svaki naredni dan donosio je strepnju i radost, sve dok ne bih osetila vrelinu. Onaj dobro poznati, omraženi miris tople, menstrualne krvi, potvrdu još jednog neuspeha.

Moja utroba je bila i ostajala poput kamena – ništa živo nije raslo u njoj. Samo trulež i usirena krv, koja bi iznenada kuljnula među mojim nogama. I tako sedamnaest puta. Sedamnaest pokušaja, zimskih i letnjih raspusta. I bol od igala, ginekoloških kašika, cevčica, nepomičnog ležanja... A posle? Posle novog razočaranja što mu neću roditi naslednika, usledila bi njegova kaznena terapija... Za brži oporavak.

Počinjalo je mirnim razgovorom, da bi se preobrazilo u jednosmerni upitnik, pri čemu sam retko stizala da odgovorim na njegova pitanja.

– Sigurno si uzela vitamine?

– Da... Sve kako je lekar... – usledio bi šamar.

– Zašto si ustajala da spremiš ručak? Hm? Obećala si da ćeš ležati sve vreme!

– Mislila sam da... – od drugog udarca bi mi zujalo u ušima.

– Je l' dolazila ona kurvica da te poseti?

To se odnosilo na Milenu, jer niko drugi zbog mene nije ni dolazio.

– Da, svratila je jednom nakratko...

– Napravi čaj... Posle ćemo razgovarati...

Tek što bih ustala, kriomice brišući suze, Ilija bi me sapleo ili jednostavno gurnuo svom snagom.

– Teško ti je da ležiš zbog našeg deteta, a s kurvom sediš da piješ kafu... – dubokim, drhtavim glasom mi se obraćao, lica izobličienog od besa.

Zatim bi me udario nogom u stomak, zbog čega sam ostajala bez daha.

– Nemoj, Ilija... – dok sam pokušavala da ustanem, prevajana, na kolenima, molila sam ga da prestane.

– Obećala si, majku ti kurvinsku jebem, da će sve biti u redu ovoga puta...

Hvatao me je za vrat, kosu... pomagao mi da se pridignem, a onda udarao kolenom, šakama, pesnicom... sve dok ponovo ne bih pala. I opet se pridigla/pala/pridigla/pala... u nedogled... Branila sam se dok sam mogla, a onda se prepuštala njegovim udarcima, kao nekakvom zlom indijskom božanstvu sa po četiri ruke i noge.

Zamahнула sam iz sve snage i bacila sapun ka velikom sjajnom kalendaru sa reprodukcijama ruske avangarde dvadesetih, koju je Ilija obožavao. Bio je od prošle, 2008. godine. Ipak, Ilija ga je držao u kupatilu... što me je podsetilo da zapravo i ne znam današnji datum, datum kada me je napustio, datum tako važan... Lako sam se prisetila, 28. mart, subota... Juče sam imala sednicu veća u osnovnoj školi na Crvenom krstu, u kojoj sam predavala srpski jezik...

Misli mi je prekinuo zvuk njegove Sonate za klavir ha-mol br.15-II, koji je dopirao iz dnevne sobe. Nije mi se učinilo. Dobro sam čula.